

مقاله اصلی

تدوین روش نوین آموزش زبان انگلیسی و مقایسه اثربخشی آن با روش متداول بر انگیزش زبان انگلیسی در دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه منطقه یک شهر تهران

تاریخ دریافت: ۹۹/۱۲/۲۰ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۱/۲۹

خلاصه

مقدمه: این پژوهش با هدف تدوین روش نوین آموزش زبان انگلیسی و مقایسه اثربخشی آن با روش متداول بر انگیزش زبان انگلیسی در دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه منطقه یک شهر تهران انجام شده است.

روش کار: نوع تحقیق کاربردی و با روش ترکیبی که از دو قسمت کیفی و کمی تشکیل شده است؛ در بخش کیفی از روش تحلیل مضمون استفاده شده و برای تعیین اعتبار و تایید روایی صوری و محتوایی پروتکل از افراد صاحب نظر و تجربه استفاده شده است. در بخش کمی طرح پژوهشی نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون، پس آزمون با گروه کنترل است. جامعه آماری پژوهش شامل دانش آموزان دختر متوسطه اول منطقه یک شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ است که با در نظر گرفتن ملاک های ورود به مطالعه از بین آنها تعداد ۵۰ نفر انتخاب گردید و سپس به صورت تصادفی به دو گروه روش نوین (۲۵ نفر) و گروه روش متداول (۲۵ نفر) جایگزین شدند و آموزش روش نوین و متداول در ۱۴ جلسه بر روی هر دو گروه انجام شد. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه انگیزش زبان انگلیسی و برای تحلیل داده ها از تحلیل واریانس درون گروهی و برون گروهی استفاده شد.

نتایج: نتایج پژوهش نشان داد که آموزش به روش نوین زبان انگلیسی نسبت به روش متداول بر انگیزش نسبت به زبان انگلیسی موثرتر بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های این پژوهش می توان نتیجه گرفت که معلمان و مدرسان زبان انگلیسی می توانند از این روش به عنوان تکنیک های آموزشی موثر در افزایش انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نسبت به درس زبان انگلیسی استفاده کنند.

کلمات کلیدی: آموزش زبان انگلیسی، روش متداول زبان انگلیسی، روش نوین، انگیزش

هلمن صدیق ۱

رویا کوچک انتظار ۲ *

پروانه قدسی ۳

خدیدجه ابوالمعالی ۴

منصوره شهریاری احمدی ۳

^۱ دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، تهران، ایران.

^۲ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، تهران، ایران.

^۳ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، تهران، ایران.

^۴ دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، تهران، ایران.

Email:

royakochakentezar11@yahoo.com

مقدمه

زبان توسعه یافته ترین ابزار فکری است که برای برقراری ارتباط بین انسانها و جوامع انسانی به کار گرفته می‌شود. جمعیت کره‌ی زمین به زبانهای مختلفی صحبت می‌کنند، زبانهایی که هر کدام به گوش دیگری غریب می‌آیند. طی سالیان اخیر یادگیری زبان انگلیسی به عنوان یک زبان واسطه در بین بسیاری از مردم جهان، در ارتباط تنگاتنگ با نیازهای ارتباطی آنها مورد توجه خاص مراکز آموزشی می‌باشد (غلامی، عارفی، فتحی وارجاگاه و ابوالقاسمی، ۱۳۹۶). در تمام دنیا هدف اصلی آموزش زبان‌های خارجی برقراری ارتباط است، بر همین اساس هدف از یادگیری زبان انگلیسی هم افزایش مهارت مکالمه باشد، که این مسأله در آموزش و پرورش ایران نادیده گرفته می‌شود. همچنین عواملی از جمله پایین بودن سطح علمی مدرسان زبان انگلیسی در مدارس و این که خود دبیران این رشته هنوز بر مهارت‌های یادگیری زبان انگلیسی تسلط کافی ندارند و به همین دلیل از عهده تقویت این مهارت‌ها بر نمی‌آیند و استخدام معلمان زبان انگلیسی در آموزش و پرورش کشور ما تنها براساس مدرک این رشته صورت می‌گیرد و نظارتی بر کارایی معلمان این رشته از سوی آموزش و پرورش وجود ندارد. کتاب‌های درسی زبان انگلیسی در ایران تنها براساس مهارت‌های خواندن و نوشتن تألیف شده و کمتر مهارت‌های گفتاری و شنیداری مورد توجه قرار گرفته است، همچنین تکالیف موجود در کتاب برای تمرین مهارت‌های دانش آموزان کافی نیست، کم بودن ساعت تدریس یکی دیگر از مواردی است که مورد انتقاد قرار گرفته و سه ساعت در هفته را برای آموزش کافی نمی‌دانند، همچنین کتاب‌های درسی مدارس ایران خواسته‌های معلمان و دانش آموزان را به خوبی برآورده نمی‌کند، زیرا تأکید کتابها بر روش‌های ساختاری است و نقش محاوره و صحبت کردن به زبان انگلیسی را نادیده می‌گیرد. بنابراین مسائل، مشکلات و ناتوانی‌های فوق در نظام آموزشی مشکلات فراوانی را فراروی فراگیران قرار داده که بنا به گزارشهای مستند روند تسهیل

و بهبود فعالیتهای آموزشی را با مشکل مواجه ساخته است (حصارکی، ۲۰۱۴).

در جهان کنونی، آموزش زیربنای توسعه اقتصادی و اجتماعی هر جامعه را فراهم می‌آورد و هیچ ملتی نمی‌تواند در رشته‌های مختلف علمی خود را بی‌نیاز از دیگر ملتها بداند. امکان دستیابی به محیط‌ها و فرهنگ‌های علمی با جهانی سازی آموزش فراهم می‌شود. علاوه بر این نکات باید افزود که به جهانی سازی باید به عنوان یک رویکرد کاهنده هزینه در زمان رکود اقتصادی نگاه کرد (تیس، ۲۰۱۸).

امروزه تقریباً ۶۰۰۰ هزار زبان در روی کره‌ی زمین جهت ارتباط بین انسانها مورد استفاده قرار می‌گیرند. در حالیکه در قرن پانزدهم این تعداد به ۱۵۰۰۰ هزار می‌رسید. بنابراین که بعضی از اقوام و ملل زبانهای خود را از دست داده و جای آنها را زبانهای قوی گرفته اند که به این پدیده امپریالیسم زبانی یا هژمونی زبانی می‌گویند. فعلاً در رأس زبانهای جهانی زبان انگلیسی و پس از آن فرانسه و اسپانیایی قرار دارند. در این بین زبان انگلیسی نه به عنوان زبان خارجه یا زبان دوم بلکه به عنوان زبان بین المللی تثبیت گردیده و علاقه روز افزون به یادگیری این زبان بسیار شدید است. (احمدی نژاد و عبادس نژاد، ۱۳۹۵).

از طرفی بروندادهای هر برنامه درسی متأثر از رویکرد حاکم بر آن است که ویژگیها و نقش عناصر و کارکرد آنها را مشخص می‌کند. اما چیزی که نباید از نظر دور داشت نقش دست اندرکاران آموزشی مخصوصاً مدیران و معلمان و همچنین دانش آموزان نه به عنوان عنصر مهم از عناصر هر برنامه درسی، بلکه به عنوان انسانهایی با پیشینه‌ای از باورها، گرایش‌ها، علائق، احساسات و دانش که خود می‌توانند تأثیر مستقلمی بر برنامه درسی داشته باشند، به گونه‌ای که منجر به فاصله بین برنامه درسی قصد شده براساس تصمیمات و سیاست گذاری‌ها و برنامه هماهنگی بین زمان و حجم کتاب، شیوه‌های تدریس و ارزشیابی استاندارد شده، میزان

¹ . Hesaraki

²-Teece

زبان شامل متغیرهای پیچیده‌ای از جمله هدف، تاثیر و پیشرفت و نگرش های نسبت به یادگیری زبان که به طور خلاصه عنوان شده است که نگرش ها به انگیزش منجر می‌شوند و انگیزش و استعداد به موفقیت منجر می‌شود (گاردنر، ۲۰۱۱). آکسفورد و شرین (۲۰۱۶) طی پژوهشی نشان دادند انگیزش در یادگیری زبان آموز نقش داشته و در چگونگی تماس با افراد انگلیسی زبان، تعیین میزان یادگیری، افزایش سطح مطلوب در مهارت‌های تدریس مانند خواندن و درک مطلب، گفت و شنود و نگارش مؤثر است و در واقع انگیزش زیر بنای فرایند تدریس در کلیه سطوح تحصیلی است.

دوورنای (۲۰۱۹) در پژوهشی دیگر بر روی یادگیری زبان در کلاسهای کره‌ای بیان داشت که هر چه انگیزش دانش آموزان نسبت به یادگیری زبان بیشتر شود، اضطراب آنها نیز به حداقل خود خواهد رسید. وی نشان داد که بین انگیزش و یادگیری زبان ارتباط معناداری وجود دارد زیرا بدون یک محرک درونی برای یادگیری یک زبان جدید (که نیازمند سرمایه گذاری قابل توجه در زمان، انرژی و احتمالاً پول است) طولی نمی کشد که دانش آموز میل خود به یادگیری را زیر سؤال برده و فرآیند یادگیری متوقف می‌شود ولی اگر دانش آموز دارای انگیزش باشد و ارزش زیادی برای یادگیری زبان خارجی قائل شود، آن وقت زمان و تلاش بیشتری را برای یادگیری زبان اختصاص می‌دهد که این خود منجر به شانس موفقیت و پیشرفت تحصیلی بیشتری می‌شود.

مسئله ناتوانی دانش آموزان در استفاده از زبان انگلیسی با توجه به مدت زمانی که صرف تحصیل این زبان کرده‌اند ما را مجبور می‌کند تا با نگرش نوین به آسیبهای موجود در این حوزه گام بگذاریم. تسامح در انتخاب و استفاده از روش تدریس مناسب، انگیزش، بهینه سازی روابط دانش آموز- معلم، مدیریت کلاس (براون، ۲۰۱۶)، ارزشیابی های صحیح (فالکر و دیویدسون،^۳

تطابق بین انتظارات و امکانات، کلاس های ناهمگون(دانش آموزانی با زمینه های بسیار متفاوت در یک کلاس)، تاثیرات مسائل سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی را نیز می‌توان به عنوان عوامل بیرونی نام برد که تا حد زیادی عوامل درونی و نظری را تحت تأثیر قرار می‌دهند (غلامی و همکاران، ۱۳۹۶).

خوشبختانه در سالهای اخیر سیاستگذاران و دست اندرکاران آموزش کشور تا حدودی به این امر واقف شده و تلاشهای برنامه محوری را برای سیاستگذاری مدون برنامه‌های آموزشی و از جمله آموزش زبانهای خارجی انجام داده‌اند. جدیدترین این تلاشها تصویب نقشه جامع علمی کشور (۱۳۸۹)، تصویب سند ملی آموزش و پرورش (۱۳۸۸) و تدوین برنامه درسی ملی (۱۳۸۹) هستند که در آنها به اهمیت زبان انگلیسی بیشتر توجه شده است. در این راستا گروه زبان های خارجی دفتر تالیف، برنامه خود را مبتنی بر سند برنامه درسی ملی و همسو با سیاست های کلان سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی قرار داده است که یکی از این برنامه ها تهیه و تدوین بسته آموزشی که به جای تمرکز و تاکید صرف بر کتاب درسی، از سایر امکانات مانند لوح فشرده آموزشی، پایگاه اطلاع رسانی(وب سایت) تخصصی و موارد مشابه استفاده می‌شود که با ایجاد تنوع در فضاهای آموزشی زبان خارجی و رسانه های جدید آموزش تعدیل و به روز شود. تحقیقات نشان می‌دهد یکی از عوامل بازدارنده و چالش زا یادگیری زبان انگلیسی، انگیزش می‌باشد، گاردنر انگیزش نسبت به زبان را ترکیبی از تلاش و نیاز برای دستیابی به هدف یادگیری زبان دوم، به علاوه نگرشهای مطلوب نسبت به یادگیری زبان، می‌داند. گاردنر از دو نوع انگیزش تلفیقی و ابزاری بحث می‌کند و بر نوع تلفیقی انگیزش تأکید بیشتری دارد. منظور از انگیزش تلفیقی، نیاز زبان آموزان حداقل به برقراری ارتباط یا حداکثر تلفیق و همگون شدن با سخنگویان بومی زبان دوم است؛ در حالی که انگیزش ابزاری بیشتر به دلایل کارکردی برای یادگیری زبان، از قبیل یافتن شغل بهتر، حقوق بالاتر یا قبول شدن در امتحانات، دلالت می‌کند(قریان دوردی نژاد، و امام جمعه، ۱۳۹۰).

در رابطه با انگیزش دانش آموزان برای یادگیری زبان انگلیسی می‌توان به تحقیق(اشاره کرد که انگیزش برای یادگیری زبان انگلیسی را کلید موفقیت آمیز زبان می‌داند. در پژوهشی دیگر انگیزش نسبت به

¹ . Gardner

²-Brown

³-Falker and Davidson

برنامه در آموزش زبان انگلیسی مرتبط هستند که جدیدترین روش آموزش زبان انگلیسی روش التقاطی هست با وجود تاثیر مثبتی که روش های التقاطی بر یادگیری زبان دارند، اما بنابر اظهار لیتل وود (۲۰۱۹) معلمان در بکارگیری این روش سردرگم می شوند و یک چارچوب اصولی و هدفمندی ندارند و همچنین به سبک های یادگیری دانش آموزان توجه نمی شود و تمرکز دانش آموزان بر روی حفظ لغات و متون درسی (مثل ماشین های مکانیکی) بدون اینکه فکر کنند هدف از یادگیری زبان چیست؟ در این راستا طراحی این روش جدید (AELL) که تلفیقی از روشهای موثر نوین و بر پایه نظریه فعالیت می باشد با در نظر گرفتن یوگا مغز، سبک های یادگیری (وارک)، روش تدریس کلاس معکوس، روش پروژه محور و روش کال استفاده می شود. سبک های یادگیری (وارک) بر اساس به کارگیری حواس پنجگانه، باعث یادگیری در دانش آموزان می شوند و اطلاعاتی درباره راهبردهای یادگیری، روشهای آموزشی و رسانه های متناسب با این سبکها را ارائه می دهند (امینی و همکاران، ۲۰۱۹).

لیلیان، ونگ و دیوید (۲۰۱۹) در پژوهشی که به بررسی سبک های یادگیری، استراتژی ها و تاثیر آن بر روی یادگیری زبان انجام داده بودند نتایج نشان داد که تفاوت های کلیدی در استراتژی های یادگیری و سبک های یادگیری و الگوهای استفاده زبانی وجود داشت. بر اساس نظریه منطقه مجاور رشد، افراد بزرگسال در روند یادگیری کودک نقش کلیدی دارند و با انتخاب روش ها و سبک های یادگیری مناسب به بالابردن سطح یادگیری او کمک می کنند. می توان گفت مبنای این نظریه، تعامل اجتماعی (جوهر اصلی نظریات ویگوتسکی) است که برپایه آن کودک با کمک دیگران، می آموزد چگونه بعضی مهارتها را کسب کند یا به حل مسئله پردازد. به عبارت دیگر، تعامل اجتماعی کودک با بزرگسالان این امکان را برای وی فراهم می کند که قبل از به دست آوردن ظرفیت ذهنی لازم بر ای تصمیم گیری در مورد فعالیت هایش، بتواند فعالیت های پیچیده انجام دهد تا به تدریج رفتارهای منظم بزرگسالان در زمینه های تعاملی، جزئی از رفتارهای او شوند. پیری، صاحب یار و سعدالهی (۱۳۹۷) در مطالعه

(۲۰۱۸)، تکنولوژی های نوین آموزشی (هارمر، ۲۰۱۶)، طراحی برنامه درسی مناسب (ریچاردز و رانادیا، ۲۰۱۲) استفاده از فعالیت های فعال-محور (الیس، ۲۰۰۴) بسط و گسترش آموزشگاههای خصوصی زبان انگلیسی، اشتیاق به یادگیری، انگیزش و حتی سن دانش آموزان، از جمله مسائلی است که در موفقیت آموزش زبان انگلیسی مؤثر هستند.

نهاد آموزش و پرورش در نیل به این هدف در هر چهار مولفه برنامه درسی شامل: هدف، محتوا، سازماندهی و ارزشیابی با مشکلات و معضلاتی روبه رو است. از نظر فرهادی و هدایتی (۲۰۱۹) علی رغم تلاش های زیادی که به عمل آمده تغییرات قابل توجهی در آموزش زبان انگلیسی در کشورمان بوجود نیامده است و هنوز شیوه های سنتی تدریس، ارزشیابی و مواد آموزشی قدیمی در مدارس حاکم هستند. ایمان زاده (۱۳۹۴) با بررسی وضعیت یادگیری دانش آموزان در درس زبان انگلیسی شهرستان مرند به این نتیجه رسید که حدود ۸۵ درصد معلمان زبان انگلیسی از روش دستوری- گرامر زبان انگلیسی استفاده می کنند که در مقایسه با معلمان که از روشهای نوین استفاده می کنند از موفقیت کمتری برخوردار است. رحیم پور (۱۳۸۸) با مقایسه روش تدریس فعال- محور با روشهای سنتی نشان داد که که بین کنش گفتاری زبان آموزان در موقعیت مشخص از نظری کیفیت و کمیت روانی گفتار و درستی و صحت ساختار نحوی، تفاوت معناداری وجود دارد. در همین زمینه تحقیقات متعدد خارجی نیز انجام گرفته است که به برخی از آنها اشاره می شود. همچنان که بیان شد، عوامل مختلفی از جمله محتوای برنامه درسی، استفاده از تکنولوژی آموزشی، تعامل کلاسی، انگیزش معلمان، عوامل فرهنگی- اجتماعی، عوامل آموزشی و مشارکت دانش آموزان در بحث های گروهی در آموزش زبان انگلیسی، آموزش تلفیقی مهارتهای چهارگانه، نحوه ارزشیابی، مدیریت کلاسی، روشهای تدریس و فعالیت های فوق

¹-Harmer

²-Richards

³-Ellis

در نظر گرفتن ملاک های ورود به مطالعه که شامل (دانش آموزان دو زبانه نباشند، ظرف مدت یکسال گذشته در موسسات آموزش زبان ثبت نام نکرده باشند، و دارای نمره متوسط انگیزش نسبت به زبان انگلیسی بر اساس نقطه برش (۷۰) باشند) می باشد، از بین آنها تعداد ۵۰ نفر انتخاب گردید و سپس به صورت تصادفی به دو گروه روش نوین (۲۵ نفر) و روش متداول (۲۵ نفر) جایگزین شدند. روش نوین آموزش زبان انگلیسی به عنوان متغیر (مستقل) و انگیزش نسبت به زبان انگلیسی به عنوان متغیر (وابسته) در نظر گرفته شده است. آموزش روش نوین و روش متداول زبان انگلیسی طی ۱۴ جلسه انجام شد و پس از آن پس آزمون انگیزش نسبت به زبان انگلیسی بر روی هر دو گروه انجام شده است.

ابزار پژوهش

پرسشنامه انگیزش زبان انگلیسی: برای بررسی انگیزش زبان انگلیسی از پرسشنامه انگیزش نسبت به زبان انگلیسی قربان دوردی نژاد (۱۳۹۳) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۳۷ سوال می باشد. در پژوهش قربان دوردی نژاد (۱۳۹۳) روایی و پایایی این پرسشنامه از طریق محاسبه آلفای کرونباخ $0/93$ بدست آمده است. این پرسشنامه توسط محقق در نمونه پژوهشی مورد روایی و پایایی قرار گرفت. روایی محتوایی پرسشنامه بصورت کلی زیر نظر متخصصین نمره گذاری شده و CVI و CVR آن به ترتیب $0/83$ و $0/79$ به دست آمده است که نشان دهنده روایی محتوایی مناسب می باشد. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای پرسشنامه انگیزش زبان انگلیسی $0/78$ می باشد که از ضریب قابل قبولی برخوردار می باشد.

نتایج

برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در آمار توصیفی از شاخص های فراوانی، درصد، میانگین و انحراف استاندارد و در آمار استنباطی داده ها از طریق آزمون های آماری زیر بررسی شدند: در قسمت کیفی برای تحلیل داده ها از روش CVI و CVR (تحلیل متن و تحلیل مصاحبه های) صورت

ای که به بررسی تأثیر کلاس معکوس بر مهارت خودراهبری در یادگیری دانش آموزان دختر پایه دهم پرداختند یافته های حاصل از پژوهش نشان دادند که کلاس معکوس توانسته است با کمک متغیر کووریت (پیش آزمون) اثر معنی داری بر خودراهبری (به جز مولفه ی خود مدیریتی) در یادگیری اثر بگذارد. همچنین میانگین نمرات دانش آموزان در پیش آزمون و پس آزمون در گروه آزمایش تفاوت چشمگیری با یکدیگر داشتند؛ و میانگین نمرات خود راهبری یادگیری دانش آموزان آموزش دیده از طریق کلاس معکوس بالاتر بود. به طور کلی اغلب دبیران اعتقاد دارند که دانش آموزان از انگیزش کافی برخوردار نیستند. کلارک (۲۰۱۸) در مطالعه ای بر روی ۱۷ هزار کودک انجام دادند نتایج این مطالعه نشان داد که یادگیرندگان زبان دوم در سنین ۱۱ تا ۱۳ سال بهترین عملکرد در آزمون پیشرفت زبان دوم داشتند و همچنین کالیر (۲۰۱۸) در پژوهشی تحت عنوان تأثیر سن بر روی یادگیری زبان دوم در مدارس از سنین ۸ تا ۱۲ سال انجام داده بودند نتایج نشان داد در سنین مدرسه یادگیری آنها سریع تر و کارآمدتر بود.

این مطالعه سعی می کند دربابد آیا تدوین یک روش نوین آموزش زبان انگلیسی در مقایسه با روش متداول، توانایی اثربخشی بر انگیزش زبان آموزان را می تواند داشته باشد؟

روش کار

جامعه آماری، نمونه و روش اجرا پژوهش

نوع تحقیق کاربردی و با روش ترکیبی که از دو قسمت کیفی و کمی تشکیل شده است؛ در بخش کیفی جهت تدوین یک روش نوین آموزشی با استناد به چارچوب نظری و پیشینه های پژوهشی با رویکرد طبقه بندی و روش تحلیل مضمون است و برای تعیین اعتبار و تایید روایی صوری و محتوایی پروتکل از افراد صاحب نظر و خبره استفاده شده است. در بخش کمی طرح پژوهشی نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون، پس آزمون با گروه کنترل است. جامعه آماری پژوهش شامل دانش آموزان دختر متوسطه اول منطقه یک شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ است که با

جدول ۲. آزمون کرویت موشلی در انگیزش زبان انگلیسی

آماره موشلی	توزیع	درجه آزادی	سطح معناداری
۰/۹۵	۱/۲	۲	۰/۵۴

سطح معنی داری آزمون کرویت موشلی کمتر از ۰/۰۵ برآورد شده است یعنی مفروضه کرویت برای داده ها برقرار می باشد (Mauchly's W=۰/۹۵، Chi Square=۱/۲، df=۲، P=۰/۵۴). بنابراین می توان از آماره Sphericity Assumed، جهت تفسیر داده ها استفاده کرد.

جدول ۳. خلاصه آزمون تحلیل واریانس آمیخته اثرات درون گروهی و برون گروهی در متغیر انگیزش زبان انگلیسی

متغیر	منبع	مجموع درجه میانگین	F	سطح اندازه اثر
گروه	۵۵۲/۹	۱	۵۵۲/۹	۰/۴۹۲
خطا	۵۷۱/۴	۲۴	۲۳/۸	
انگیزش زبان انگلیسی	زمان	۵۰۹/۶	۲	۰/۶۹۹
	خطا	۲۱۹/۴	۴۸	
زمان و گروه	۴۴۶/۵	۲	۲۲۳/۳	۰/۷۲۳

بر اساس اطلاعات جدول بالا، تحلیل واریانس برای عامل درون گروهی (زمان) (F=۵۰۹/۶، df=۲، ۴۸) و بین گروهی (F=۲۳/۸، df=۱، ۲۴)، همچنین تعامل گروه و زمان (F=۶۲/۶، df=۲، ۴۸) معنی دار است. این نتیجه بدان معنی است که بین نمره پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری مربوط به انگیزش زبان انگلیسی در گروه نوین و متداول، تفاوت معنی داری وجود دارد. بنابراین به منظور بررسی اینکه تفاوت ها مربوط به کدامیک از مراحل اندازه گیری در گروه هاست، از آزمون بونفرونی یا مقایسه دو به دو درون آزمودنی استفاده شد که خلاصه نتایج آن در جدول ۵ نشان داده شده است:

گرفته بر اساس نظر متخصصان استفاده شد. در قسمت کمی برای تحلیل داده ها از طرح تحلیل واریانس درون گروهی و برون گروهی استفاده شد.

جهت تدوین بسته آموزشی ابتدا مبانی نظری مرتبط با تکنیک های جدید آموزش زبان انگلیسی که شامل (تئوری فعالیت، یوگا مغز، روش معکوس، سبک های یادگیری، روش کال و روش پروژه محور) استخراج گردید و همچنین از معلمان زبان پایه نهم مصاحبه گرفته شد پس از مشخص شدن اهداف، محتوای مناسب برای هر تکنیک با توجه به اهداف مشخص شده تهیه و در نهایت پس از تدوین بسته روش نوین آموزش زبان انگلیسی این برنامه در اختیار ۵ نفر از صاحب نظران قرار گرفت. پس از اعمال نظر صاحب نظران و چند مرحله ویرایش در نهایت، بسته آموزشی تدوین شده، جهت اجرا آماده گردید.

جدول ۱. خلاصه آزمون کولموگروف- اسمیرونف (n=۵۰)

متغیر	گروه ها	پیش آزمون	پس آزمون	پیگیری
	آماره	آماره	آماره	P
انگیزش زبان انگلیسی	آزمایش ۰/۱۳۸	>۰/۵	۰/۰۹۷	۰/۱۰۶
	کنترل ۰/۱۰۳	>۰/۵	۰/۱۱۲	۰/۱۲۰

چنانکه در اطلاعات جدول بالا مشاهده می شود، سطح معناداری در متغیر پژوهش در پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری گروه های نوین و متداول، بزرگ تر از ۰/۰۵ می باشد. یعنی داده های مربوط به متغیر "انگیزش زبان انگلیسی" از توزیع نرمال پیروی می کنند. با توجه به روش تحقیق و ماهیت متغیرهای پژوهش، در این بخش جهت پاسخگویی به سوالات پژوهش، از مدل های آماری تحلیل واریانس با اندازه گیری های مکرر و آمیخته، استفاده شد. قبل اجرای آزمون تحلیل واریانس، مفروضه ی کرویت داده ها با استفاده از آزمون موشلی مورد آزمون قرار گرفت.

های این پژوهش با یافته های جوشقان نژاد و باقری (۱۳۹۷)، جعفرخانی (۱۳۹۷)، خیرآبادی (۱۳۹۶)، المخالفی (۲۰۱۶)، قربان زاده (۱۳۹۳) و آیتسی و سارانی (۲۰۱۶) همسو است. المخالفی (۲۰۱۶) در پژوهشی که به بررسی تاثیر یادگیری پروژه محور که یکی از تکنیک های روش آموزش نوین زبان انگلیسی است در بهبود ارتباط زبان انگلیسی پرداخته بودند نتایج مطالعه نشان داد که علاقه دانش آموزان در کلاسهای پروژه محور و مشارکتی نسبت به کلاس های متداول بیشتر بود و همچنین انگیزه دانش آموزان در کلاسهای مشارکتی نسبت به کلاس های متداول بیشتر بود. نتایج پژوهش آیتی و سارانی (۲۰۱۲) نشان داد که روش آموزش از طریق تلفن همراه بر شدت انگیزش، علاقه، نگرش نسبت به زبان انگلیسی، جهت گیری انضمامی و میل به یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویان تاثیر مثبت داشته است. از دیگر پژوهش های همسو با نتیجه این فرضیه پژوهش می توان به پژوهش قربان زاده (۱۳۹۰) اشاره کرد نتایج این تحقیق نشان داد که یادگیری گروهی زبان انگلیسی (یادگیری پروژه محور) سبب شده تا گروه آزمایش نه تنها در میزان انگیزه یادگیری زبان انگلیسی بلکه در سطح یادگیری این زبان نیز از گروه مقایسه به طور معناداری سبقت بگیرد. بر اساس دیدگاه روانشناسان در مورد انگیزش، می توان گفت که انگیزه برای یادگیری زبان وابسته چند عامل می باشد: تعیین و تجربه موفقیت، تشویق علایق فرد به یادگیری، افزایش قابلیت و استعدادها، ایجاد تصور مثبت از خود در فرایند یادگیری و یا لذت بردن از یادگیری است. علاوه بر این تحقیقات نشان داده است انگیزه به تواناییهای ذهنی دانش آموز، تفکر خلاق و انتقادی و یا علایق و سبک های یادگیری وابسته است. بر اساس نظریه دورنی که در آن به مدل انگیزشی اشاره دارد که نشان می دهد که آموزش به روش های نوین توسط معلمان به عنوان یک ابزار قدرتمند برای بهبود انگیزش و موفقیت دانش آموزان است. بنابراین می توان گفت مدرسان و معلمان زبان انگلیسی نقش مهمی را در انگیزش دانش آموزان بازی می کنند. در پژوهش حاضر پژوهشگر با بکارگیری روش نوین آموزش زبان انگلیسی (یوگا مغز، روش معکوس، روش کال و پروژه محور)

جدول ۵. نتایج آزمون بونفرنی در دو گروه آزمایش و کنترل در ۳

بار اندازه گیری انگیزش زبان انگلیسی

متغیر	گروه	اندازه گیری	اختلاف میانگین
انگیزش زبان انگلیسی	آزمایش	پیش آزمون	پس آزمون
		۰/۷۲	۰/۷۲*
	کنترل	۰/۵۶۰	۰/۷۲۰

چنانکه در جدول بالا مشاهده می شود در متغیر "انگیزش زبان انگلیسی" تفاوت بین نمرات پیش آزمون با پس آزمون گروه روش نوین معنی دار است. در حالی که این تغییرات در گروه روش متداول معنی دار نیست. به عبارت دیگر بار د فرضیه صفر می توان ادعا کرد آموزش نوین زبان انگلیسی در مقایسه با روش متداول آموزش زبان انگلیسی بر انگیزش زبان انگلیسی دانش آموزان دختر متوسطه اول منطقه یک شهر تهران موثرتر است. اندازه اثر نیز نشان می دهد که ۷۲/۳ درصد از تغییرات انگیزش زبان انگلیسی از طریق انتساب به گروه ها قابل تبیین است در حالی که تفاوت نمرات پس آزمون با پیشگیری معنا دار نیست. یعنی تاثیر آموزش نوین زبان انگلیسی بر افزایش انگیزش زبان انگلیسی در طول زمان پایدار بوده است.

بحث و نتیجه گیری

نتایج پژوهش نشان داد که در متغیر "انگیزش زبان انگلیسی" بین نمرات پیش آزمون با پس آزمون در گروه آزمایش تفاوت وجود دارد. به عبارت دیگر می توان ادعا کرد آموزش نوین زبان انگلیسی در مقایسه با روش متداول آموزش زبان انگلیسی بر انگیزش زبان انگلیسی دانش آموزان دختر متوسطه اول منطقه یک شهر تهران موثرتر است. یعنی تاثیر آموزش نوین زبان انگلیسی بر افزایش انگیزش زبان انگلیسی در طول زمان پایدار بوده است. یافته

زبان انگلیسی به شیوه نوین بر انگیزش نسبت به زبان انگلیسی دانش آموزان تاثیر مثبت داشته است. لذا می توان گفت معلمان و مدرسان زبان انگلیسی می توانند از این روش به عنوان تکنیکهای آموزشی موثر در افزایش انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نسبت به درس زبان انگلیسی استفاده کنند.

از محدودیت‌های این پژوهش عدم کنترل برخی از متغیرهای مزاحم در طول آموزش و همچنین عدم تمایل برخی از دانش‌آموزان بود. عدم همکاری مشارکت کننده در پاسخگویی به همه آزمونها به دلیل وقت گیر و زیاد بودن و همچنین جنبه خصوصی بودن برخی سوالات بود که پژوهشگر با دقت و توجه لازم پاسخنامه های کامل را انتخاب نمود. و در نهایت پیشنهاد می‌شود آموزش و پرورش اقدامات و برنامه‌های لازم را جهت تسهیل آموزش به کمک فناوری‌های پیشرفته انجام دهد و با به روز کردن مدارس، استفاده از فناوری روز، برخورداری از خلاقیت‌های نوین در آموزش و پرورش و نیز اهمیت دادن به توانایی‌های دانش‌آموزان تحولی در این فرآیند ایجاد نماید.

References

- احمدی نژاد، س.، و عباس نژاد، م. (۱۳۹۵). جهانی شدن و آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های ایران. کنگره آموزش عالی ایران. ایمانزاده، م. (۱۳۹۴). بررسی وضعیت یادگیری دانش آموزان در درس زبان انگلیسی و راه‌های ارتقاء کیفیت آن در منطقه مرند. شورای تحقیقات آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی- تبریز. پیری، م.، صاحب یار، حافظ، و سعدالهی، آرش. (۱۳۹۷). تاثیر کلاس معکوس بر خودراهبری در یادگیری درس زبان انگلیسی. فناوری آموزش، دوره ۱۲، شماره ۳: ۲۲۹-۲۳۶.
- جوشقان نژاد، ف.، و باقری، م. (۱۳۹۷). تاثیر کلاس درس معکوس بر انگیزش تحصیلی و یادگیری دانشجویان در درس کامپیوتر. پژوهش در برنامه ریزی درسی، دوره ۱۵، شماره ۵۸: ۹۵-۱۰۷.
- خیرآبادی، ر. (۱۳۹۶). تاثیر راهبرد کلاس معکوس بر یادگیری بخش گرامر درس زبان انگلیسی پایه دهم تحصیلی. نوآوری های آموزشی، دوره ۶۴، شماره ۲۲: ۱۶۲-۱۴۱.
- جعفرخانی، ف. (۱۳۹۷). تاثیر استفاده از فناوری مبتنی بر شبکه بر انگیزش و یادگیری زبان انگلیسی دانش آموزان پایه هفتم. پژوهش های زبان‌شناختی در زبان خارجی، شماره ۶، دوره ۱: ۳۲۱-۳۴۱.

- مانند ایجاد رابطه عمیق با دانش آموزان، درگیر کردن دانش آموزان در رابطه با یک موضوع خاص در فرایند برنامه آموزشی، همکاری گروهی با همدیگر همچنین تشویق آنها برای بیان ایده ها نظرات و عقایدشان به گونه ای دانش آموزان به راحتی و بدون ترس آنها را بیان می کردند و دادن بازخورد مثبت و تحسین و تمجید دانش آموزان که این عوامل خود در خوشآیند بودن انجام تکلیف کلاسی و افزایش علاقه آنها نسبت به درس زبان انگلیسی نقش ویژه ای داشتند. در نهایت این عوامل موجب شدند که یادگیرنده خودش مسئولیت یادگیری را در داخل و خارج از کلاس برعهده بگیرد. که به نوعی در شکل گیری انگیزش نسبت به درس زبان انگلیسی سهم بودند. در تبیین این یافته پژوهش می توان گفت که در کلاس های متداول آموزش زبان انگلیسی فقط به آموزش مهارت‌های زبانی توجه می شود در حالی که در این روش نوین به تمام جنبه های عاطفی، شناختی و رفتاری که در انگیزش نسبت به یادگیری زبان انگلیسی موثر هستند توجه ویژه ای می شود. به طور کلی یافته های تحقیق حاضر نشان داد که آموزش رحیم پور، م. (۱۳۸۸). تاثیر موقعیت و شرایط انجام فعلیت های زبانی بر کنش گفتار فراگیران زبان انگلیسی. مجله مطالعات آموزش و فراگیری زبان انگلیسی. دوره ۵۲، شماره ۲۱۲: ۳۱-۲۲.
- قربان دوردی نژاد، ف.، و امام جمعه، م. (۱۳۹۰). باز ساخت، اعتباریابی و رواسازی "مجموعه آزمون انگیزش و نگرش". فناوری آموزش، دوره ۶، شماره: ۶۷-۷۷.
- غلامی، ف.، عارفی، م.، فتحی واجارگاه، کوروش، و ابوالقاسمی، م. (۱۳۹۶). چالش‌های آموزش زبان انگلیسی در نظام آموزشی ایران از دیدگاه مدیران آموزشی و دبیران زبان انگلیسی. فصلنامه علمی - پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، دوره ۸، شماره ۳۰: ۱۶۱-۱۹۴.
- Amini N, Zamani BE, & Abedanin, Y. (2019). Medical students' learning styles. *J Med Sci*;10 (2): 141-7.
- Almekhlafi, A. (2016). The effect of Computer-Assisted Language Learning (CALL) on United Arab Emirates EFL school students' achievement and attitude. *Journal of Interactive Learning Research*, 17(2), 121-142.
- Ayati, M., & Sarani, H. (2012). Effects on motivation and attitude education via mobile phone in English. *Journal of Technology of Education*, 7(11).

- Brown, H. D.(2016).Principles of language learning and teaching. (5thed). White Plains, NY: Longman.
- Duvernay, N. (2019). Motivation & Anxiety in the Korean EFL classroom. Kling, 3, 1- 20.
- Ellis. R. (2004). Task-based language learning and teaching. Oxford University Press. Englewood Cliffs, NJ: Prentice hall, (2nd Ed).
- Gardner, R. C. (2011). The socio-educational model of second language acquisition: A research paradigm. Annual conference of the European Second Language Association, Eurosla yearbook, 6(1), 237-260.
- Farhady, H & Hedayati , H .(2019). Language assessment policy in Iran. Annual Review of Applied Linguistics, 29, 132-141.
- Fulcher, G. & Davidson, F. (2018). Tests in Life and Learning: A Deathly Dialogue. Educational Philosophy and Theory, 40(3), 407 - 417.
- Hesaraki, j. (2014).planners look towards language learning authoring textbooks, English language teaching .Roshd Magazine, 32, 47, In Persian.
- Habók.A & Magyar.A.(2018).The Effect of Language Learning Strategies on Proficiency, Attitudes and School Achievement. US National Library of Medicine National Institutes of Health.
- Harmer, J. (2016). The Practice of English language teaching. Longman Press.
- Lillian L.C. Wong. A & Nunan.D. (2019). The learning styles and strategies of effective language learners. Available online at www.sciencedirect.com.
- Oxford , R & Shearin, J. (2016). Language learning motivation: Expanding the theoretical frame work. The Journal of educational research. 21 (2), 32-43.
- Richards, J. C., & Renandya, W. A. (2012). Methodology in language teaching: an anthology of current practice. Cambridge University Press.
- Soodmand, H., & Movassagh , H. (2014). On the relationship among critical thinking, language learning strategy use and university achievement of Iranian English as a foreign language majors. The Language Learning Journal, 1-17.
- Teece, D.J. (2018). Capturing value from knowledge assets: The new economy, markets for know-how, and intangible assets, California Management Review 3, 55-80.
- Wood, D. (2013). How children think and learn. Cambridge. MA: Blackwell Publishers

Original Article

The Formulation of a New English Language Teaching Method and a Comparison of its Effectiveness With that of the Conventional Way on the Motivation of English in a Girl's High School, District one in Tehran

Received: 10/03/2021 - Accepted: 18/04/2021

Helen Sedigh¹
Roya Kochak Entezar^{2*}
Parvaneh Ghodsi³
Khadijeh Abolmaalee⁴
Mansoreh Shahriyari Ahmadi³

¹ PhD. Student of Educational Psychology, Islamic Azad University, Tehran Center Branch. Tehran. Iran

² Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Tehran Center Branch. Tehran. Iran.

³ Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Tehran Center Branch. Tehran. Iran.

⁴ Associate Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Roodehen Branch. Tehran. Iran.

Email:
royakochakentezar11@yahoo.com

Abstract

Introduction: The aim of this study was to develop a new method of teaching English and to compare its effectiveness with the conventional method on English language motivation in female high school students in district one of Tehran.

Materials and Methods: A type of applied research with a combined method that consists of two parts, qualitative and quantitative; In the qualitative part, the content analysis method has been used and to determine the validity and validation of the formal and content validity of the protocol, experts have been used. In a small part of the quasi-experimental research design, it is a pre-test, post-test with a control group. The statistical population of the study includes the first female high school students in district one of Tehran in the academic year 1399-1399, which considering the inclusion criteria, 50 people were selected from them and then randomly divided into two groups of new methods (25 N) and the conventional method group (n = 25) were replaced and the new and common method training was performed in 14 sessions on both groups. English language motivation questionnaire was used to collect data and intra-group and extra-group analysis of variance were used to analyze the data.

Results: The results showed that teaching in the new English language method was more effective in motivation than English language than the conventional method.

Conclusion: According to the findings of this study, it can be concluded that English teachers can use this method as effective teaching techniques to increase students' motivation and academic achievement towards English language courses.

Key words: English language instruction; Motivation; High school students